

NOTĂ INFOMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la
aprobarea Regulilor privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite.

În urma constatării situației nesatisfăcătoare în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, Guvernul și-a propus revizuirea cadrului normativ în domeniu în vederea atingerii unei eficiențe maxime a acestui instrument - controlul de stat, precum și micșorarea constantă a presiunii asupra mediului de afaceri. Mai mult, acest obiectiv - reducerea poverii asupra agenților economici, în special prin scăderea numărului de controale, dar și prin asigurarea proporționalității acestora - este stabilit și în Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1021 din 16 decembrie 2013, în care s-a propus ameliorarea cadrului normativ și legislativ, care reglementează controlul de stat.

În vederea realizării acestor obiective, la 23 septembrie 2016, Parlamentul a adoptat Legea nr. 230 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016). Actul legislativ numit a adus mai multe modificări cadrului legislativ privind procedura controlului de stat asupra activității de întreprinzător. O modificare principală este reglementarea, cu titlu obligatoriu, a efectuării controlului de stat în baza listelor de verificare.

Art. 2 din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (în continuare - Legea nr. 131 din 8 iunie 2012) reglementează lista de verificare, ca fiind *un document procedural, aprobat prin act normativ, în care se indică, în ordine prestabilită, faptele, bunurile, însușirile, sursele informaționale, procedurile și acțiunile care urmează a fi verificate și/sau executate în limitele rigorilor procedurale pentru tipul și metoda de control de stat aferentă*. În continuare, la art. 5¹ din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 statuează că, *Lista de verificare poate fi aplicată doar în cazul în care este aprobată, conform rigorilor stabilite de Guvern și prezenta lege, prin actul normativ al autorității publice centrale cu competențe în domeniul de control, la propunerea organului de control corespunzător și în urma consultărilor publice. Lista de verificare aprobată este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina electronică a organului de control*. Aceste prevederi legale determină necesitatea instituirii, de către Guvern, a unor rigori privind elaborarea și aprobarea listelor de verificare. În acest sens, a fost elaborat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulilor privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare, document care urmează să fie aplicat de către organele de control în procesul de elaborare și aprobare a listelor de verificare pentru domeniile lor de control.

Proiectul a fost elaborat cu participarea unui grup de experți internaționali, specializați în realizarea controalelor de stat în baza analizei criteriilor de risc, experți contractați în cadrul Proiectului „Reforma Climatului Investițional în Moldova”, implementat de Corporația Financiară Internațională, membru al Grupului Băncii Mondiale.

Obiectivele urmărite prin promovarea acestui proiect de act normativ sunt:

- 1) reglementarea statutului și rolului listelor de verificare, în contextul prevederilor corespunzătoare ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012;
- 2) instituirea unor reguli uniforme, pentru toate organele de control, privind procedura de elaborare și aprobare a listelor de verificare;
- 3) crearea unui suport normativ determinant pentru uniformizarea practicilor de elaborare, aprobare și utilizare a listelor de verificare.

Prezentăm mai jos conținutul reglementărilor statuate de regulile vizate, precum și raționamentele care au determinat anume aceste soluții normative.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Întrucât, până la Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016, reglementări referitoare la listele de verificare nu au existat, întregul conținut al acestui proiect de act normativ reprezintă o noutate pentru cadrul normativ secundar privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Regulile sunt structurate în câteva capitole:

- Dispoziții generale;
- Structura și conținutul listei de verificare;
- Elaborarea, aprobarea și revizuirea listei de verificare.

Primul capitol reflectă care sunt:

1) obiectivele listelor de verificare:

- asigurarea uniformității și coerenței procesului de control, efectuat de către diferite organe de control și diferiți inspectori;
- asigurarea focusării procesului de control către aspectele referitoare la cele mai semnificative riscuri;
- asigurarea transparenței procesului de control, prin informarea agentului economic cu privire la conținutul controlului și constrângerea inspectorilor/organelor de control să acționeze în limitele listelor de verificare;
- furnizarea de informații și îndrumări agenților economici, prin intermediul întrebărilor din lista de verificare, cu privire la cerințele cheie referitoare la riscuri, la modul de respectare a prevederilor legale și a acțiunilor orientate către reducerea riscurilor;
- colectarea, în cadrul controalelor, a informațiilor referitoare la agenții economici în vederea construirii profilurilor de risc ale acestora;

2) principiile de elaborare și utilizare a listelor de verificare:

- ușurință în utilizare;
- abordare dinamică a riscurilor;
- transparență și publicitate;
- cooperare;

3) aspecte generale referitoare la esența listelor de verificare și tipurile listelor.

Al doilea capitol este unul mult mai amplu care reglementează, cu titlu general, structura listei de verificare și conținutul acesteia. Astfel, proiectul stabilește prevederi care reglementează forma unei liste de verificare. Totodată, în proiect se regăsesc reglementări referitoare la întrebările formulate în lista de verificare, care și constituie conținutul

acesteia, răspunsurile posibile la ele, cât și aprecierea acestor întrebări (punctajul oferit pentru ele).

Un conținut esențial este cel al capitolului trei din proiectul actului normativ. Acesta conține norme care reglementează aspecte de procedură, în special - procedură de elaborare, aprobare și publicare a listelor de verificare.

În partea ce se referă la aprobarea listelor de verificare, acesteia îi sunt aplicabile prevederile legislației referitoare la actele normative ale Guvernului și altor autorități administrative centrale - adică procedura generală de elaborare și aprobare a listelor de verificare.

Un element esențial care este accentuat în mod deosebit în proiect este prevederea care statuează ca etapă obligatorie a procesului de elaborare a listelor de verificare este obligația de consultare a listelor de verificare cu agenții economici supuși controlului. Astfel, organele de control nu pot, fără consultarea subiecților pasibili de controlul de stat ce urmează să-l efectueze, să decidă asupra conținutului listelor de verificare. Această prevedere, care, la prima vedere, poate părea birocratică și că îngreunează procesul de aprobare a listelor de verificare, de fapt, vine să asigure (poate forțat, la început, dar care va veni să schimbe concepte și viziuni) comunicarea dintre organele de control și agenții economici, să dezvolte în timp relații de parteneriat între aceste părți. De fapt, unul dintre obiectivele urmărite la începutul reformei sistemului controlului de stat asupra activității de întreprinzător a și fost reformarea, schimbarea rolului organelor de control și schimbarea percepției asupra acestora și a controlului efectuat de acestea.

3. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea prevederilor acestor reguli de elaborare a listelor de verificare nu implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat. Implementarea regulilor se va face de către organele de control reorganizate conform anexei la Legea nr. 131 din 8 iunie 2012.

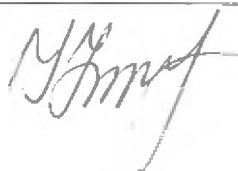
4. Impactul proiectului.

Prevederile proiectului vor contribui la crearea unui sistem optim de control de stat al activității de întreprinzător, transparent și previzibil, bazat pe analiza criteriilor de risc. Acest fapt, în final va asigura efectuarea controlului de stat în limita necesităților obiective, diminuând la maxim posibil influența și abuzul inspectorilor, în special, și a organelor de control, în general, la efectuarea controlului în sine. Implicit, implementarea, după aprobare, a prevederilor propuse va permite și realizarea scopurilor Legii nr. 230 din 23 septembrie 2016 - diminuarea sarcinii controalelor de stat asupra activității de întreprinzător.

5. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare.

Pentru asigurarea implementării prevederilor proiectului nu este necesară amendarea actelor normative în vigoare.

Secretar General de Stat

Iulia COSTIN

GUVERNUL REPUBLICA MOLDOVA

HOTĂRÎRE Nr. _____

din _____ 2018

**cu privire la aprobarea Regulilor
privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare**

În scopul executării prevederilor art. XXVII alineatul (4) liniuța a treia din Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 369-378, art. 755), art. 5¹ alin. (1) din Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.181-184, art.595), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulile privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare, conform anexei.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul economiei și infrastructurii

Chiril GABURICI

REGULILE
privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulile privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare (în continuare - Regulile) stabilesc reguli și proceduri pentru elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, corespunzător prevederilor Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

2. Regulile au ca scop unificarea procedurilor și modului de elaborare și aprobare a listelor de verificare de către organele de control, în vederea instituirii unor practici omogene de utilizare a listelor de verificare de către acestea și, astfel, realizarea obiectivelor controalelor de stat.

3. Regulile asigură realizarea obiectivelor listelor de verificare, care sunt:

1) asigurarea uniformității și coerenței procesului de control, efectuat de către diferite organe de control și diferiți inspectori;

2) asigurarea focusării procesului de control către aspectele referitoare la cele mai semnificative riscuri;

3) asigurarea transparenței procesului de control, prin informarea agentului economic cu privire la conținutul controlului și constrângerea inspectorilor/organelor de control să acționeze în limitele listelor de verificare;

4) furnizarea de informații și îndrumări agenților economici, prin intermediul întrebărilor din lista de verificare, cu privire la cerințele cheie referitoare la riscuri, la modul de respectare a prevederilor legale și a acțiunilor orientate către reducerea riscurile;

5) colectarea, în cadrul controalelor, a informațiilor referitoare la agenții economici în vederea construirii profilurilor de risc ale acestora.

4. Elaborarea listelor de verificare se face cu respectarea următoarelor principii:

1) *ușurința în utilizare* - lista de verificare este un instrument de lucru, atât pentru inspectori, cât și pentru agenții economici, prin urmare, întrebările din listele de verificare trebuie să fie clare și ușor de înțeles, cu aspect logic și vizual, astfel încât documentul să fie ușor de utilizat pentru inspectori și pentru agenții economici;

2) *orientare către risc* - cerințe legale pentru agenții economici diferă în importanța lor pentru prevenirea și atenuarea riscurilor. Astfel, listele de verificare trebuie să conțină cele mai importante întrebări pentru prevenirea și de atenuarea riscurilor semnificative;

3) *abordarea dinamică a riscurilor* - lista de verificare este un instrument care poate și trebuie modificat la necesitate, astfel, încât să reflecte modificările legislative și modificări ale riscurilor, și pentru a crește ușurința în utilizare și caracterul practic al ei;

4) *transparență și publicitate* - agenții economici și societatea în general are acces la listele de verificare în vederea examinării lor, familiarizării cu conținutul lor și utilizării în procesele de autoevaluare;

5) *cooperare* - elaborarea și revizuirea listelor de verificare se face prin cooperarea între organul de control și agenții economici. Lista de verificare reprezintă un instrument practic pentru utilizare zilnică de către organele de control și agenții economici la realizarea controalelor, autoevaluare și pentru informare, astfel că elaborarea și revizuirea listei de verificare se realizează în mod obligatoriu cu consultarea agenților economici.

5. Organul de control elaborează liste de verificare pentru domenii de activitate supuse controlului în baza riscurilor predominante în domeniul respectiv. Organul de control poate regrupa diferite domenii de activitate într-o singură listă de verificare în cazul în care pericolele acestora sunt similare.

6. Pentru anumite domenii de activitate, organele de control pot pregăti liste de verificare suplimentare pentru diferite riscuri, astfel încât, împreună cu agenții economici, acestea pot elabora liste de verificare pentru afaceri/activități concrete, bazate pe pericolele pe care le prezintă aceste afaceri/activități.

7. Organul de control poate pregăti liste de verificare generale pentru fiecare domeniu de activitate și, de asemenea, liste de verificare specifice pericolului.

8. În cadrul controlului la o unitate economică pot fi utilizate mai multe liste de verificare - generală și specifică.

Exemplu:

La verificarea unui obiect industrial pot fi utilizate o listă de verificare generală și câteva liste de verificare specifice care acoperă pericolele specifice la unitatea respectivă - „Liste de verificare privind sănătatea și siguranța de lucru cu substanțe chimice” și „Liste de verificare privind sănătatea și siguranța de lucru cu partea mobilă” sau, spre exemplu, o „Listă de verificare referitoare la supravegherea pieței pentru siguranța produselor” și mai multe liste de verificare referitoare la produse specifice, liste care sunt orientate către cerințele de siguranță pentru anumite produse, cum ar fi jucăriile sau articolele electrice.

9. În cazul în care, în cadrul controlului, inspectorul constată neconformități cu cerințele legale admise de persoana controlată, care nu sunt incluse în întrebările din lista de verificare, care pot fi înlăturate fără ca activitatea curentă a persoanei să fie afectată și care nu creează pericol iminent pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor, persoanei controlate îi pot fi emise prescripții în baza cărora se recomandă și se indică modalități de înlăturare a încălcărilor, însă nu îi

pot fi aplicate sancțiuni prevăzute de legea contravențională sau altă lege și nu pot fi aplicate măsuri restrictive.

În cazul prevăzut la alineatul întâi, inspectorul enumeră neconformitățile constatate în procesul-verbal de control, prescripțiile, recomandările și modalitățile de înlăturare a neconformităților aplicate.

II. STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL LISTEI DE VERIFICARE

10. Lista de verificare este constituită din următoarele părți structurale:

- 1) introducere - această parte conține informații generale despre organul de control și subiecții supuși controlului;
- 2) informații despre unitatea economică, relevante pentru evaluarea riscului unității;
- 3) lista de întrebări - această parte conține o listă de întrebări la care se răspunde cu „Da”, „Nu” sau „Nu este cazul”;
- 4) ponderea - partea care conține ponderea pentru răspunsurile pozitive și negative;
- 5) descrierea neregulilor identificate;
- 6) lista actelor normative referitoare la lista de întrebări și care conțin cerințele prevăzute în lista de întrebări;
- 7) punctajul pentru evaluarea riscului;
- 8) ghid (opțional) - poate conține explicații mai detaliate cu privire la fiecare întrebare/cerință. Toate părțile din lista de verificare sunt componente ale unui singur document.

11. Partea introductivă a listei de verificare conține următoarele informații:

- 1) titlul și numărul listei de control;
- 2) denumirea, adresa, numărul de telefon, adresa de e-mail, alte date de identificare a organului de control emitent;
- 3) numele și atribuțiile oficiale ale inspectorului/inspectorilor care au efectuat controlul.

Partea introductivă poate include și alte date, în funcție de specificul controlului sau obiectul unui control.

12. La elaborarea listei de verificare, fiecare cerință legală referitoare la activitatea specifică se evaluează pentru a determina modul în care nerespectarea ei determină probabilitatea unui prejudiciu și nivelul acestuia.

Cerința legală se reformulează în formă de întrebare și se include în lista de verificare în cazul în care:

- 1) nerespectarea ei:
 - creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru societate, care, dacă nu este înlăturat în termenul indicat, va deveni imediat;
 - care creează pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent și imediat pentru societate.

2) abordează probleme majore relevante pentru atenuarea riscurilor și prevenirea prejudiciului.

13. Întrebările se grupează într-un mod logic, pe domenii-cheie în domeniul de afaceri, sau pe tipul de pericol, astfel încât lista să fie practic și ușor de utilizat.

14. Întrebările se formulează în format tabelar, într-un tabel constituit din următoarele 4 secțiuni:

- 1) întrebări;
- 2) răspunsurile la întrebarea (un răspuns pozitiv - „Da”; un răspuns negativ - „Nu”; nici un răspuns - „Nu este cazul” - atunci când cerința nu este aplicabilă). În cazul în care răspunsul este negativ, în lista de verificare se indică încălcarea constatată;
- 3) note/comentarii, în cazul în care inspectorul înregistrează nerespectarea și alte informații, relevante pentru agentul economic sau pentru organul de control;
- 4) trimiterea la temeiul legal (actul normativ, articolul, alineatul) care conține cerința legală. Pentru a simplifica aspectul vizual al listei de verificare, trimiterea la actul normativ se face cu indicarea titlului complet sau prescurtat al acestuia, sau prin indicarea numărului de ordine al actului normativ în „lista actelor normative”, indicată în lista de verificare.
- 5) punctajul pentru fiecare întrebare.

15. Întrebările se formulează clar, inteligibil și fără echivoc, astfel încât să se asigure ca conducătorul agentului economic responsabil de operațiunile relevante înțelege ce se așteaptă de la entitate în vederea conformării cerințelor/condițiilor, prevenirii și diminuării riscurilor.

Întrebările se expun concret, cu evitarea formulărilor abstracte și ambigui, chiar dacă aceasta înseamnă să existe o listă mai mare de întrebări.

Enunțul întrebărilor nu trebuie să utilizeze jargonul juridic sau tehnic, cu excepția cazului în care organul de control consideră că administratorii responsabili ai agenților economici sunt capabili să înțeleagă terminologia specifică.

Întrebarea se formulează în așa mod, încât răspunsul pozitiv la întrebarea indică conformitatea cu cerința legală. Întrebarea trebuie să întrebe dacă starea de lucruri dorită este prezentă pe teren sau dacă anumite cerințe, în particular, sunt respectate.

16. Întrebările trebuie să evite trimerile la legislație, reguli sau standarde (de exemplu, „curățenia instalației trebuie să respecte standardul X”), întrucât în astfel de situații, agentul economic nu este în măsură să înțeleagă care sunt acțiunile necesare pentru a se conforma cerințelor din lista de verificare.

Pentru a exclude necesitatea trimerii la alte acte normative, întrebarea poate fi separată într-o întrebare compusă.

În cazul în care trimerile la legislație nu pot fi evitate, textul trebuie să ofere o referință la norma legală exactă și la titlul actului normativ sau, după caz, standard, indicate în „lista actelor normative” din lista de verificare.

17. În cazul în care, conformitatea cu cerințele legale poate fi evaluată numai prin intermediul mai multor întrebări, mai multor aspecte, este posibilă utilizarea unei întrebări compuse.

Întrebarea compusă este o singură întrebare generală, care se detaliază în mai multe sub-întrebări. Sub-întrebările reflectă cele mai importante cerințele ale legilor/standardelor de referință.

Structura listei de verificare trebuie să permită indicarea unui răspuns „Da”, „Nu” sau „Nu este cazul” pentru fiecare sub-întrebare, cât și pentru întrebarea generală.

În sub-întrebare se prezintă o scurtă explicație privind modul de completare a conformității pentru întrebarea generală. De exemplu, pentru a constata conformitatea cu cerința legală, la toate sub-întrebările/la sub-întrebările Nr. 1, nr. 2, nr. 3/la mai mult de jumătate dintre sub-întrebări, trebuie să fie un răspuns pozitiv.

18. În cazul în care prin lege, în scopul de a preveni sau diminua riscurile, se prevede dispunerea unor acțiuni specifice sau interdicția de a realiza anumite acțiuni, sau regulamentele și standardele prevăd măsuri speciale, în întrebare se indică măsura specifică, metoda, mijlocul de realizare a unui lucru, dar nu o cerință generală.

În cazul în care legea stabilește o cerință generală pentru prevenirea și diminuarea riscurilor și nu indică măsuri, nu specifică metodele și mijloacele de a face acest lucru, atunci agentul economic are libertatea de alegere la selectarea măsurilor de punere în aplicare. În astfel de cazuri, întrebarea trebuie să indice nivelul de protecție care trebuie asigurat (de exemplu, cantități de emisie), dar nu trebuie să specifice mijloace prin care se asigură acest nivel de protecție. Întrebarea poate menționa măsurile de punere în aplicare doar în calitate de exemple.

19. Întrebările se expun în ordine logică, astfel încât să fie posibilă verificarea lor consecutivă de către inspector în timpul procesului de control. De exemplu, în cazul în care controlul la unitate pornește de la controlul documentelor, atunci toate întrebările referitoare la verificarea de documente se recomandă să fie concentrate în prima parte a listei de verificare. Întrebările referitoare la controlul fizic al instalațiilor se recomandă să urmeze ulterior.

Întrebările din lista de verificare se grupează în funcție de subiect. De exemplu, întrebările referitoare la un anumit pericol se expun într-un anumit grup, astfel încât să nu fie dispersate pe parcursul întregii liste de verificare.

20. Unele informații despre unitatea economică sunt necesare pentru evaluarea riscurilor (de exemplu, domeniul de activitate, mărimea) caracteristice entității.

Informațiile despre unitatea economică, relevante pentru evaluarea riscului unității, se colectează în timpul controalelor și se introduc într-o parte separată a listei de verificare, care, în mod clar, este distinctă de partea întrebărilor.

Informațiile disponibile organului de control înainte de efectuarea controlului trebuie să fie introduse în lista de verificare. Informațiile se introduc în lista de verificare înainte de efectuarea controlului, la sediul organului de control, ca etapă preparatorie pentru control. În calitate de surse pentru aceste informații sunt:

- 1) registre disponibile;

- 2) acte permissive;
- 3) procese-verbale ale controalelor anterioare;
- 4) informații furnizate de agenți economici organului de control sau altor instituții guvernamentale;
- 5) alte surse care oferă informații exacte și sigure.

21. Lista de verificare trebuie să permită corectarea datelor care au fost completate înainte de control, în cazul în care, în timpul controlului, se constată că aceste date sunt incorecte. De exemplu, în afară de câmpul de date, lista de verificare poate conține o casetă separată referitoare la date - „Verificate/Trebuie amendate” - pentru a bifa în casetă sau pentru a completa, dacă informațiile nu sunt corecte.

Listele de verificare trebuie să specifice clar informațiile care sunt necesare de la agentul economic, pe baza criteriilor de risc specifice prevăzute în metodologiile sectoriale de efectuare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc (de exemplu, tipul de activitate, domeniul de afaceri etc.).

Lista de verificare nu poate fi utilizată la colectarea nici unei informații irelevante pentru scopurile controlului și pentru evaluarea criteriilor de risc. Colectarea de informații în scopurile menționate nu se pune în sarcina agenților economici, decât minim posibil, atunci când într/un alt mod obținerea informațiilor respective este imposibil.

22. Lista actelor normative la care fac referință întrebările din lista de verificare și cerințele legale vizate de întrebări, trebuie inclusă în lista de verificare.

Actele juridice se grupează, pe criteriul forței juridice, în legi, hotărâri ale Guvernului, regulamente ale autorităților administrației publice, standarde tehnice. Se recomandă ca lista de verificare să conțină link-uri interactive la actele normative indicate în scopul facilitării accesului la legislația necesară.

III. ELABORAREA, APROBAREA ȘI REVIZUIREA LISTEI DE VERIFICARE

23. Organele de control elaborează proiectele listelor de verificare pentru domeniile sale de control.

Pentru elaborarea listelor de verificare se recomandă constituirea grupurilor de lucru, în componența cărora să intre cel puțin un analist, un inspector și un avocat.

24. După elaborarea proiectului listei de verificare, organul de control îl publică pe pagina sa web pentru consultări publice, conform legislației cu privire la transparența în procesul decizional.

Organul de control consultă proiectul listei de verificare cu agenții economici și asociații, care activează în domeniul respectiv de activitate, precum și cu alte părți interesate. Consultarea proiectului listei de verificare se realizează prin organizarea de evenimente publice pe marginea proiectului, prin prezentări publice ale acestuia.

Scopul consultărilor publice a proiectului listei de verificare este de a asigura transparența în elaborarea și ulterioara utilizare a listei de verificare, de a afla opinia agenților economici pasibili de control, de a estima pozitiv și negativ consecințe ale costurilor de implementare a listelor de verificare.

25. Anterior aprobării listei de verificare, se recomandă testarea proiectului listei de verificare. Proiectul listei de control trebuie să fie testate în practică, prin utilizarea lor în cadrul simulărilor de controale sau prin utilizarea lor, în cadrul controalelor, paralel cu listele de verificare în vigoare la momentul efectuării controlului sau în cadrul controalelor efectuate fără liste de verificare.

26. Proiectul listelor de verificare, definitivat în baza opiniilor expuse în cadrul consultărilor publice se prezintă pentru aprobare autorității publice centrale cu competențe în domeniul de control.

27. Organul de control trebuie să actualizeze listele de verificare la necesitate, atunci când există modificări în legislația relevantă, atunci când controalele pun în evidență aspecte noi, care nu au fost abordate în procesul de elaborare a întrebărilor sau în cazul în care listele de verificare conțin întrebări irelevante sau dificil de aplicat.

Listele de verificare pot și trebuie revizuite pentru a corespunde sarcinilor pentru realizarea cărora au fost elaborate și dezvoltate.

28. În cazul în care un inspector a constatat că cerințele legale necesare nu sunt incluse în listele de verificare sau în cazul în care a observat că lista de verificare include aspecte care pot fi considerate ca fiind ne semnificative, acesta prezintă, superiorului său sau persoanei responsabile de elaborarea listei de verificare, o propunere privind revizuirea sau ajustarea întrebărilor.

Orice amendare a listei de verificare se consultă în mod obligatoriu conform prevederilor pct. 24.

Listele de verificare trebuie revizuite atunci când reglementarea legală aplicabilă întreprinderilor a suportat modificări.

Listele de verificare se revizuiesc periodic, de regulă anual, cu eventuala stabilire a unei date calendaristice pentru revizuirea periodică și aprobare a modificărilor.

29. După aprobarea unor liste de verificare noi, cât și după aprobarea modificărilor la listele de verificare, organul de control asigură organizarea de instruire pentru inspectorii care urmează să utilizeze lista de verificare în activitățile sale de control.

31. Lista de verificare aprobată conform pct. 26 se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina electronică a organului de control.

Lista de verificare intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în actul administrativ prin care a fost aprobată, care nu poate fi o dată anterioară datei publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Niciun inspector nu poate invoca, pentru justificarea competenței sale, a dreptului de a exercita controlul într-o problemă sau alta, de a constata o încălcare și de a aplica o sancțiune, o listă de verificare care nu a fost aprobată cu respectarea prevederilor pct. 24 și nu a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, și nu a intrat în vigoare în modul corespunzător.

32. Organele de control asigură:

1) în termen de 3 zile lucrătoare de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, publicarea, în Registrul de stat al controalelor pe pagina lor web oficială, a tuturor listelor de verificare pe care le utilizează în activitățile lor de control de stat asupra activității de întreprinzător;

2) disponibilitatea descărcării, în format Word și PDF, a listelor de verificare utilizate în activitățile lor de control de stat asupra activității de întreprinzător;

3) publicarea pe pagina web oficială a organelor de control, în același directoriu în care sunt publicate și listele de verificare, datele cu privire la numele, funcția și datele de contact (telefon, e-mail) ale persoanei responsabile pentru recepționarea comentariilor și observațiilor referitoare la listele de verificare.

33. Nu există restricții cu privire la publicarea, utilizarea, imprimarea listelor de verificare de către persoane fizice, agenți economici, asociații de afaceri sau oricare alte persoane.

34. Organele de control evaluează posibilitatea de a sensibiliza și de a distribui listele de verificare prin intermediul altor instituții publice, care vin în contact direct cu agenții economici sub supravegherea acestora, cum ar fi autoritatea competentă cu înregistrarea agenților economici, autoritățile emitente ale actelor permissive, asociațiile de afaceri, agențiile de consultanță în afaceri.

35. Regulile se aplică listelor de verificare utilizate de organele de control în activitatea lor de control.